

Burðarvirki: Almennar skýringar

Steypustyrktarstál:

Gæðaflokkur

Kambstál, táknað með K og þvermáli járnas í mm (t.d. K10), er stál B500C skv. staðli NS 3576-3 með skriðmörk 500 N/mm². Suðuhæft kambstál er táknað með S að auki á eftir þvermáli stangar (t.d. K10S). Sléttjárn er stál S275, táknað með R og þvermáli í mm. Skeytilengd kambstáls er 50 x þvermal stangar, nema annað sé tekið fram. Óll vinna og efni skal vera skv. ÍST 10 og Byggingsreglugerð. Við þverveggi og í steypusílum skal bendistál ávallt gagna skeytilengd fyrir horn eða gegnum skil.

Steypustyrktarstál skal aldrei sjóða, hvorki með punktsúðu eða samfellið suðu án heimildar umsjónarmanns verkkaupa. Við alla suðuvinnu skal fylgja fyrirmálum viðurkenndis suðustaðals, t.d. DIN4099.

Allt bendistál skal vera hreint og laust við lausar ryð og völsunarhúðir. Á vinnustað skal það geymt á trélistum og vandlega sundurgreint eftir efnisflokkum.

Bendinset sem eru rafsoðin skulu vera kalldregin og hafa lágmarkstogþol 500 MPa. Þegar bendinet hafa verið afgreidd frá sölulaðila er óheimilt að sjóða þau eða hita.

Merkingar:

	Endi á ókrökþegdu járni.
	Járn í neðri brún plötu.
	Járn í efri brún plötu.
	K10 komi með 200 mm miðjumáli yfir það svæði sem granna strikið spannar.
	A jánrateiknu fyrir plötu þýðir þetta að járn (úr útveggjum) komi að þessari línu í efri brún, eða skeytilengd ut fyrir hana skv. teikningum.
	K10 cc 200#
	10 mm kambstál með miðjumál 200 mm í báðar áttir.
	Táknar snið A sem er tekið af teikningu B og er í kvarða 1:X
	Táknar snið A sem er tekið af teikningu A og er í kvarða 1:X
	Táknar snið A sem sýnt er á teikningu B.

Beygjur á bendistáli

Kambstál (langjárn) má beygja með hjólskifu sem hefur minnst þvermál 16 x þvermál stangarinnar (horn innan við 90°). Kambstál má ekki beygja við minna hitastig en -10 °C.

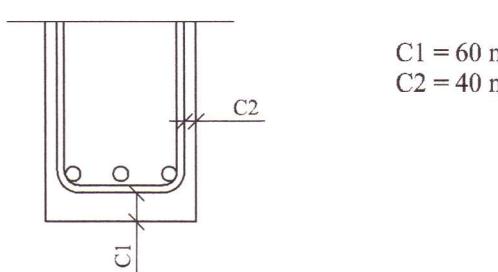
Þvermál stangar	Beygjuþvermál
0 < 20	40
0 ≥ 20	70

Beygjuþvermál má þó aldrei vera minna en það gildi sem framleiðendur stáls mæla með.

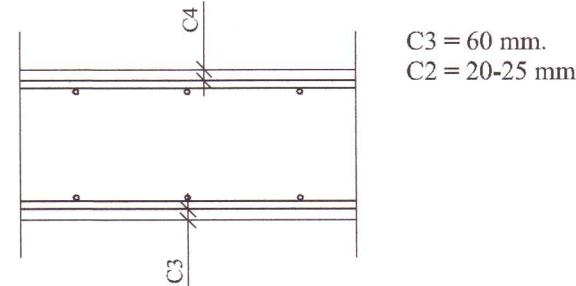
Steypuhula

Steypuhula er skv. eftirfarandi nema annað komi fram á teikningum.

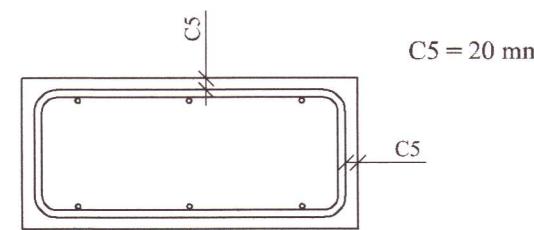
Undirstöður og veggir að jarðfyllingu.

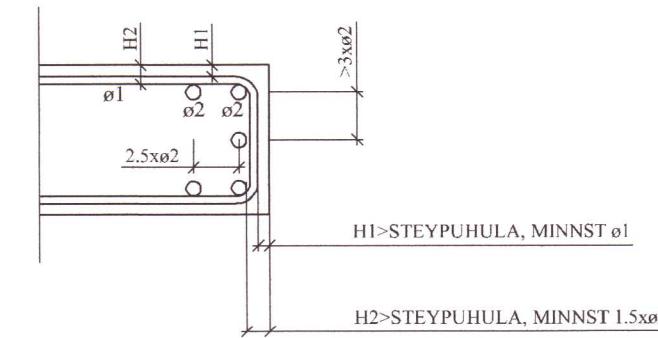
Botnplata á fyllingu.

Innveggir, plötur og bitar.

Innveggir, bitar, súlur - lágmarkshula út frá stærð járna:

Minnstu fjarlægðir milli stanga

Lágmarksfjarlægðir milli einstakra stanga eru stærsta þvermál járna en þó aldryr minna en 20 mm. Ef þvermál stanga er meiri en 32 mm skal bæta við 5 mm við lágmarksfjarlægðina.

Skeytilengd bendistáls

Lágmarksskeytilengd bendistál er 50 x 0, sem sýnt er í eftirfarandi töflu:

Þvermál	Skeytilengd
0 = 8	400
0 = 10	500
0 = 12	600
0 = 16	800
0 = 20	1000
0 = 25	1200

Lágmarksskeytilengd bendistál er 70 x 0 ef skeiting er meiri en 30% í sama sniði.

Skeytilengd rafsoðinna bendineta

Þvermál stanga 5-6 mm

Skeytilengd burðarjárná
Skeytilengd þverjárná

Þrír heilir möskvar, þó minnst 300 mm
Einn heill möskvi, þó minnst 150 mm

Þvermál stanga 7-8 mm

Skeytilengd burðarjárná
Skeytilengd þverjárná

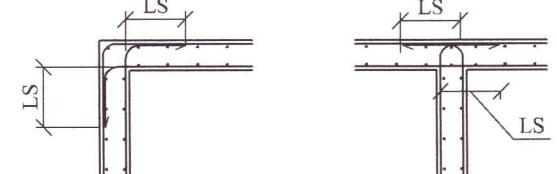
Þrír heilir möskvar, þó minnst 300 mm
Tveir heilir möskvar, þó minnst 200 mm

Fjarlægðarklossar fyrir bendistál

Í mótmum skal bendistál vera haldið í rétri fjarlægð frá mótmum með fjarlægðarklossum. Járn í plötu skal vera haldið með þar til gerðum stólum. Minista bil milli klossanna og stólanna í báðar áttir skal vera ófinsvært eftirfarandi töflu:

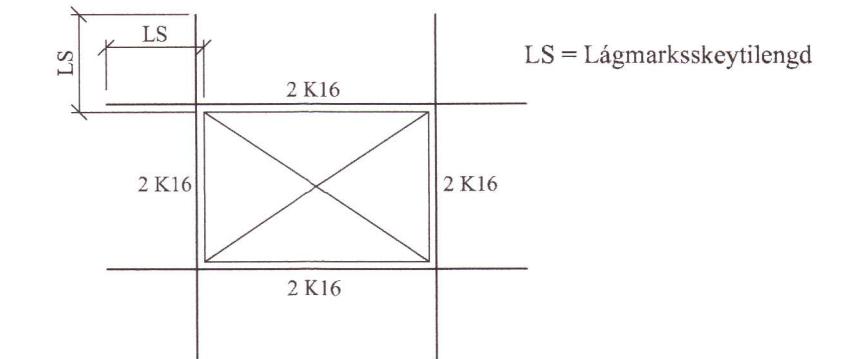
Þvermál	Mesta fjarlægð
0 = 8-12	0.7 m
0 = 16-32	0.7 m

Frágangur járna í beygjum

Viðbótarjárnun við op

Ef járn í krungum op eru ekki sýnd á teikningum gildir eftirfarandi. Ef hliðar opa eru minni en 200 mm þarf engin viðbótarjárn. En göt sem eru sterri skal járbinda skv. eftirfarandi mynd.

Nákvæmniskröfur steypumóta

Steypumót skulu gerð skv. íslenskum staðli, ÍST-10. Svignun eda hreyfing móta undan steypupunga sé ekki meiri en 0,2 % af fjarlægð milli fastra punkta. Nákvæmniskröfur við mótauppslát skulu fylgja eftirfarandi töflu.

Nákvæmniskröfur við mótauppslát:

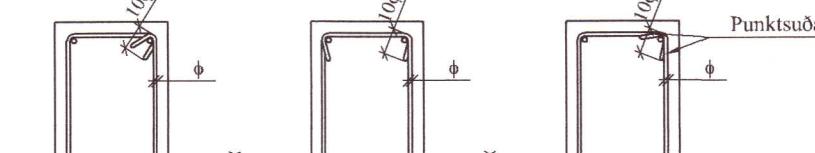
Þversnið, þykkt	+/- 5 %
Staðsettning í plani og hæð	+/- 10 mm
Staðsettning í plani og hæð	+/- 10 mm
Steypir hlutar: stærð	+/- 5 mm
Steypir hlutar: staðsettning	+/- 10 mm

Misgengi veggja að sýnilegum flötum má mest vera 3 mm.

Frávik milli sléttar flatar og 3 metra réttiskeið sem lögð er á steypanta flötum má mest vera:

Veggir og súlur	5 mm
Gólf	10 mm

Frágangur á lykkjum

Timburvirki

Timbur í burðarvirki skal ávallt vera styrkleikaflokka skv. ÍST/DS 413, K18 eða betra, nema annað sé tekið fram. Allt boltaeini skal vera af geðnumun 8,8 eða betra. Allar sérsíðaðar festingar utanhus skulu vera heitgalvanhúðar eða ryðfírar. Allur saumur, boltar og festingar skal vera ryðvarinn. Þar sem heitgalvanhúðar festingar koma í þrýstiflavarrið timbruð skal nota B-vörn (oliuvörn) nema annað komi fram.

Undir allar rær og bolta skal setja skinnur með kantmál 3 x þvermál bolta eða stærra og þykkt 0,3 x þvermál bolta eða stærra. Á milli timburs og steins skal ávallt setja asfaltþappa.

Stálvirki

Allt járn í stálvirki skal vera S235 skv. DS/EN 10025 nema annað komi fram frá teikningum. Það skal sandblásioð og grunnad með ryðvarnargrunni, nema annað sé tekið fram. Suður skulu hafa minnst a-mál 4 mm, en þó aldryr minna en efnisþykkt þeirra hluta sem söðrin eru saman. Óll rafsuðuvinnu skal uppfylla skyrlíð DS 316.

Suðumenn skulu hafa gild réttindi frá löntækniðstofnun Íslands og hafa hæfiðspróf er svara til þeirra suðuðaferða sem áförmáð er að nota.

Steinsteypa

Öll Steypa er skv ENV 206

Gerð steypu kemur fram á viðkomandi teikningu á forminu:

Caa/bb - cc - Sd - ce
þar sem:

aa	Sívalingsstyrkur steypu i MPa
bb	Teningsstyrkur steypu i MPa
cc	Hámarks kornastærð
d	Sigmálflokkur
ee	Umhverfisflokkur tengdur umhverfisaðstæðum

Hver umhverfisflokkur gefur kröfur á lágmarks sementsmagn, loftmagn og hámarks v/s hlutfall fyrir steinsteypu samkvæmt FS ENV 206. Fyrir umhverfisflokk 2b og benta steypu er þánnig hámarks v/s hlutfall 0,55, lágmarkssementsmagn 280 kg/m³ og lágmarksloftmagn 5% fyrir steinstærð 16 mm.

Sigmálflokkar steypu eru eftirfarandi:

Flokkur	Sigmál í mm.
S1	10 til 40
S2	50 til 90
S3	100 til 150
S4	≥ 160

Blöndunarlutföll/loftblendi:

Magn og gæði fyllfna, sements og lofts ákváðast af ofangreindum flokkum. Í alla steinsteypa skal setja loftblendi af viðurkenndri gerð.

Sannprófanir á byggingarstaða:

Stinnleikaprófun skal mæla fyrir blöndun þjáliniefnar.
Loftþróf skal gert við niðurlögn í móti (eftir dælingu)
Brotstyrkur mældur til samræmis við ENV 206